

1) Τὸ ἐκ τῆς καλλιεργείας τῆς γῆς προσερχόμενον προϊόν Σαμακόβ. — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. Συνών. βεντέμα, εἰσόδημα, μαξούλι, παργωγή, σοδεία. 2) Τόπος καλλιεργημένος — Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. Συνών. ἀγρός, χωράφι.

γεώργηση ἡ, ἐνιχ. γιόργηση Κάμπ. (Ἐλυμπ.) γιόργηση Κάμπ.

Ἐκ τοῦ ρ. γεωργός.

Τὸ πλούσιον γεωργικὸν εἰσόδημα, ἡ εὐφορία ἐνθ' ἀν.: Φρ. Γιόργησην ἔχ' ἐφέτος Κάμπ. || Ἄσμ.

Καὶ κεῖνο τὸ πανδέρημον ἐγιόργησεν ἐφέτος
κι ἀπὸ τὴν τόση γιόργησην ἦκαμε πένδε ροῦες
(ροῦες = ρῶγες. Λέγεται εἰρωνικῶς περὶ ἀφόρου ἀμπέλου)
αὐτόθι.

γεώργι τό, ἐνιχ. γεώρκιν Κύπρ. γιόρκιν Κύπρ. (Γερμ. Λευκωσ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ Ἑλληνιστ. οὐσ. γεώργιον.

1) Κυριολ., τὸ ἐκ τῆς γεωργίας προσερχόμενον προϊόν ἐνθ' ἀν.: Τοῦτο τὸ σιτάριον ἐν γιόρκιμον Γερμασ. Τὰ κουτσιὰ ἔγ' γιόρκισ-σου (κουτσιὰ = κουκιά, ἔγ' = εἶναι) αὐτόθι. Κάθε χρόνο γάμνουμεν γλυκὸν τζιτρόμηλον, ἐπειδὴ ἔχουμεν τζιτρόμηλα γιόρκιν (τζιτρόμηλον = νεράντζι) Λευκωσ. 2) Μεταφ. πᾶν τὸ ἀνῆκον εἰς τινὰ ὡς γεννηθὲν καὶ αὐξηθὲν παρ' αὐτῷ ἐνθ' ἀν.: Τοῦτος ὁ ἀπ-παρος ἔγ' γιόρκιμον (ἀπ-παρος = ἵππος) Κύπρ. Ἀντίθ. ἀγορασμάτιν, ἀγοραστικός 1, ἀγοραστός 1.

γεωργία ἡ, λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. πολλαχ. γιουργία Στερελλ. (Μύτικ. κ.ά.) γιουργία σύνθηθ. βορ. ἰδιωμ. γιουργία Κύπρ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γεωργία.

1) Ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς πρὸς παραγωγὴν χρησίμων προϊόντων. Ἐνθ' ἀν.: Ὁ πατέρας του ἀσχολεῖται μὲ τὴν γεωργία. Καλὴ εἶναι ἡ γεωργία, μὰ θέλει χωράφια κοιν. Πασκουλιέτι οὐ Λόλους μὲ τὴν γιουργία Μύτικ. Τὰ παρὰτ' σι οὔλα κι τό 'ρ'εἰ 'ς τὴν γιουργία. Μοναχὰ ὅποιους δὲν ξέρ' τ' γλύκα τ'ς ἀνακατεύει μὲ τ' γιουργία σύνθηθ. βορ. ἰδιωμ. Συνών. γεωπονία 1. 2) Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γεωργοῦ ἐνθ' ἀν.: Ἡ γεωργία εἶναι ἀποδοτικὴ δουλειὰ κοιν. Συνών. γεωργική, γεωργοσύνη, ρεσπερική, χερρομαχική 3) Ἐπιστήμη ἀσχολουμένη περὶ τὴν ἔρευναν καὶ τὴν συστηματοποίησιν τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς τῶν γεωργικῶν προϊόντων λόγ. κοιν.: Ἡ γεωργία εἶναι ἓνας κλάδος τῶν γεωπονικῶν ἐπιστημῶν λόγ. κοιν.

γεωργικός ἐπίθ. λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. πολλαχ. γεωργική λόγ. πολλαχ. καὶ δημῶδ. Κρήτ. (Κατσιδ. Σητ.) κ.ά. γιουργική Εὐβ. (Ἄκρ. Ψαχν.) κ.ά. γιωρκική Κύπρ. γιωρκιτῆ Κύπρ.

Τὸ Ἑλληνιστ. ἐπίθ. γεωργικός.

Α) Ἐπιθετικ., ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν γεωργίαν λόγ. κοιν.: Πουλáει γεωργικά εργαλεῖα. Ἀγόρασε γεωργικά φάρμακα. Ἐδωσε ἐξετάσεις σὲ μιὰ Γεωργικὴ Σχολὴ κοιν. Β) Οὐσ. 1) Θηλ., γεωργική (κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐσ. τέχνη), τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γεωργοῦ λογ. πολλαχ. καὶ δημῶδ. Εὐβ. (Ἄκρ. Ψαχν.) κ.ά. Κρήτ. (Κατσιδ. Σητ.) κ.ά. Κύπρ.: Ἡ γεωργική δὲν τρανάει πιά τοὺς νέους λόγ. πολλαχ. Ἡ γεωργική εἶναι βαρὰ δουλειὰ Σητ. Παρὰτ' σι τ' γιουργική κι κάθ' ἱμπόριον ριτσίνια Ἄκρ. Ἡ γιωρκική

θέλει ἄθ-θροπον πὸν νὰ ξέρη Κύπρ. Ἐδίπλασεν τοὺς π-πα-ρᾶδες του μὲ τὴν γιωργιτῆν (ἐδίπλασεν = ἐδιπλασίασε) αὐτόθι. Συνών. βλ. εἰς λ. γεωργία 2.

γεωργοκτηματίας ὁ, λόγ. πολλαχ. γεωργοκτηματίας Πελοπν. (Γαργαλ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γεωργός καὶ κτηματίας.

Γεωργὸς ἔχων μεγάλην κτηματικὴν περιουσίαν λόγ. πολλαχ.: Αὐτὴ ἡ ἀνεπρόκοπη παντρεύτηκε γεωργοκτηματία Ἀθῆν. Ὁ Γιώργης τῇ Θανασούλαινας εἶναι μεγάλος γεωργοκτηματίας Γαργαλ. Τρεῖς παιδικοὶ φίλοι, πὸν ἔχωρίσθησαν, ὁ ἓνας ἔγινε γεωργοκτηματίας, ὁ ἄλλος βιολιτζῆς καὶ ὁ τρίτος φυγόδικος Δ. Καμπούρογλ., Θρύψαλ., 5.

γεωργόπαιδο τό, ἀμάρτ. γιουργόπιδου Σάμ. (Μαυροντζ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γεωργός καὶ παιδί.

Τὸ τέκνον τοῦ γεωργοῦ: Αὐτὸς εἶναι γιουργόπιδου || Φρ. (παιδιᾶς) Παδρεῦν τ' Μαρία κι τ'ς δίνου γιουργόπιδου.

γεωργός ὁ, λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. πολλαχ. γεωργὸ Τσακων. (Βάτικ. Χαβουτσ.) γεουργός Ἰκαρ. Κίμωλ. Σίφν. κ.ά. γιουργός πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. γιωργός Ἰθάκ. Κύθν. Τῆν κ.ά. γιωρκός Κύπρ. — Χ. Παλαίσι., Τὸ παρὰπ. τοῦ τσυροῦ, 1 γιωργός Κύπρ. γουργός Πελοπν. (Λάστ.) Θηλ. γεώργισσα Λεξ. Βλάχ. Δημητρ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γεωργός. Ἡ λ. καὶ εἰς Βλάχ. καὶ Σομ. Διὰ τὸν τύπ. γεουργός βλ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 2, 286, 414. Διὰ τὴν τροπὴν τοῦ ω εἰς ο υ βλ. καὶ Χ. Παντελίδ., Φωνητ., 13. Ὁ τύπ. γεωργός καὶ εἰς Γ. Χορτάτζ., Ἐρωφίλ. Πρᾶξ. Α', στ. 283 (ἐκδ Σ. Ξανθοῦδ.)

1) Ὁ καλλιεργῶν τὴν γῆν, ὁ ἀγρότης κοιν. καὶ Τσακων. (Βάτικ. Χαβουτσ.): Ὁ ἄντρας τῆς εἶναι γεωργός. Σήμερα οἱ γεωργοὶ δὲν κουράζονται πολὺ, γιατί ἔχουν γεωργικά μηχανήματα κοιν.: Ὁ γεωργὸς σπέρει τὸ χωράφι Φοῦρν. Οὐ γιουργός θιρίζ' μὲ τοῦ διοπάφ' κι μὲ τ' γουδὰ κόβ' τοῦ χουρτάφ' (γουδὰ = κοσιά, εἶδος μεγάλου δρεπάνου μὲ μακρὰν λαβὴν) Θεσσ. (Βαμβακ.) Ἡ σκιπαρνιά εἶναι σύνθηρου ἀπαραίτητον γιὰ τοῦ γιουργοῦ Θεσσ. (Φάρσαλ.) Οὐ γιουργός κόβ' τ'ς αὐλακιές μπρουστά μὲ τὰ βόδια κι ἀπουκουντὰ ρίχ'ν' σπόρον τοῦ πιδὶ Στερελλ. (Αἰτωλ.) Οὐ αἰ-Φίλ'πας ἦταν γιουργός Στερελλ. (Κεφαλόβρ.) Οὐ γιουργός δὲ ξαπουστέφ' οὔλου τοῦ χρόνου Εὐβ. (Ἀγία Ἀνν.) Οὔλα τ' Θιοῦ τὰ πλάσματα ἀποῦ τζ' γιουργοὶ πιριμέν'νι νὰ φᾶνι Σάμ. Ἐμεῖνε ὅλοι γεωργοὶ 'μανι (ἡμεῖς ὅλοι ἡμεῖθα γεωργοὶ) Χαβουτσ. Τοῦ θὰ πάφ' γεωργό (τοῦ = σὺ) αὐτόθι. Ἡ ἄλουντοῦ θεωρεῖ τὸν γιωρκὸν τζ' ἔρκεται μὲ μιὰς σακκούλ-λαγ γεμάτη (ἐκ παραμυθ.) Κύπρ. Οὐ γιουργός, οὐ ἀφέντ'ς τ' χωραφιοῦ, εἶπυ τ'ς γείτονις νὰ θιρίσουν (ἐκ παραμυθ.) Ἡπ. (Ραδοβύζ.) Ἡταν ἓνας γιουργός κι παίρι'ς τ'ν ἱξουχή κι τὸν ἐπιασι βρουχή κι γύρ'σι 'ς τοῦ σπὶτ' (ἐκ παραμυθ.) Σάμ. (Τηγάν.) || Παροιμ.

Τὸν ἥλιο δῶσ' τον τοῦ γιωργοῦ, τὸν ἄνεμο τοῦ ναῦτη (τὴν γεωργίαν εὐνοεῖ ἡ ἥλική θερμότης, τὴν ναυσιπλοΐαν ὁ οὐριος ἄνεμος). Ἰθάκ. Ἐγὼ γιωργός καὶ σὺ τσοπάνης σεμπριά δὲν κάνουμε. Ὅ,τι σπέρνω θὰν τὸ τρῶν τ' ἀρνιά σου (ἐπὶ ἀτόμων μὴ συνεργαζομένων) Πελοπν. (Πάτρ. κ.ά.)

Οὐ γιουργός θέλ' βρουχή κι οὐ κισαμάρ'ς ξέρη (ἐπὶ ἀντιθέσεως συμφερόντων) Θράκ. (Αἰν.)

Ἀγάληα, γάληα φύτιβι οὐ γιουργός ἀβέλ' κι ἀγάληα, γάληα γίνουδαν ἡ ἀγουρίδα μέλ'

